

Hol vesz húst az ősember?

Tantervi, tantárgyi kapcsolódás: természettudomány, vizuális kultúra, történelem

Tevékenység rövid leírása: A feladatban ősemberként élünk a világban. Megtapasztalhatjuk, hogy a természetben élő ember rá van utalva a környezet erőforrásaira, azokkal észszerűen kell bánnia.

Megismerési módszer: megfigyelés, leírás, összehasonlítás

Cél: A természeti erőforrások jelentőségének, az egymásra utaltságnak érzékeltetése, művészi eszközöket, drámaformákat is bevonva. A hazai erdeinkben élő vadászható vadak megismerése.

Anyag, eszköz: papír, íróeszköz, cipők és zoknik, a természet adta anyagok, spárga

Időigény: 60 perc

TEVÉKENYSÉG MENETE

Ősemegek vagyunk, vadászni indulunk (kivételesen a lányok is), rajtunk múlik, hogy jóllakik-e ma a családjuk.

a) Először készítsünk barlangrajzot, amivel megtervezzük a sikeres vadászatot!

- Alakítsunk 8-as csapatokat, ennyi vadász van egy csoportban!
- Minden csapat rajzolja meg az elejteni kívánt vadat! Minél több, hazai erdeinkben élő, vadászható vad legyen, ezekről keresgéljenek is jellemző ismertetőjegyeket, pl. agancsa van, agancsa csavardott, magányosan él, csapatokban él stb.! Itt most nem barlang falára, hanem a földre rajzolunk: lehet botokkal karcolni, vagy ágakból, kavicsokból, fakéregből, termésekből, levelekből stb. kirakni.
- Nézzük végig minden csapat művét, hogy ki mire vadászik és mit alkotott!
- Beszéljük meg, hogy fogjuk elosztani a zsákmányt, hogy mindenkinek elég jusson belőle! Mit fogunk csinálni a nem ehető részekkel, a csontokkal, bőrrel? Tudatosítsuk, hogy az ősember mindig csak annyit fogyasztott, amire valóban szüksége volt, nem tartalékol! Közösen vadásztak, megosztották a zsákmányt, és alapvetően ritkán jutottak húshoz, az éhezést is túrték ideig-óráig. Hasonlítsuk össze mai húsfogyasztási, elosztási szokásainkkal, táplálkozásunk gyakoriságával, minőségével!

b) Elindulunk a vadászatra. Próbáljuk ki, hogy milyen lehetett álló, de többnyire inkább mozgó célpontot eltalálni!

- Mindegyik csapat készítse elő a saját vadászterületét: mérjenek ki egy 1m x 1m-es területet, rajzolják körbe bottal, vagy jelöljék faágakkal, spárgával! Helyezzenek el 5 db cipőt a területen, ezek lesznek a vadak. Minden cipő a talpán álljon, és az oldala nézzen a „vadászok” felé!
- A vadászterülettel szemben, attól 10 m távolságra húzzanak egy vonalat, vagy jelöljék meg a földön! Álljanak sorba a gyerekek a vonal mögött! Minden vadásznak öt lövése van, a dárda vagy íj ez esetben 5 db zoknigombóc lesz. A soron következő vadász próbáljon meg minél több cipőt eltalálni. Mindenki írja fel egy papírra, hogy hány cipőt sikerült eltalálni! Aki előzőleg dobott, gyorsan rendezze vissza a terepet!

- Ha minden vadász sorra került, ugyanezeket a cipőket a fűzőjüknél kössük sorba, és az egyik végénél fogva kössük a cipőláncot egy 3 m hosszú spárgára. Helyezzük a cipőláncot a vadászterületre! A spárgát oldalról fogja meg egy gyerek, és csataüvöltésre kezdje el lassan húzni maga felé, oldalirányba! A soron következő vadász próbálja meg a mozgó célpontot eltalálni, de csak a kijelölt négyzetben belül érvényes a lövés, ezt mindig figyelje egy másik vadász! Írják fel a találatok számát!
- Végül hasonlítsuk össze, hogy volt könnyebb a vadakat kilőni!
- Beszéljük meg, hogy csak akkor lehetünk nyertesek, ha jövő hétre és azutánra is marad elég vad a környéken! Ez még egy versenyhelyzet volt az állatoknak is: keveset ejtettek el egy vadászaton, és nem is mindig volt sikeres a vadászat, ellentétben a mai módszerekkel, ahol a vadállatok, halak esélytelenek az emberi technikával szemben.

VÁLTOZATOK

Ha rövidíteni szeretnénk, elég a mozgó célpontra lövés. Ebben az esetben azonban kimarad az összehasonlítás.

HÁTTÉR

Az ősemberek nem tudtak a netről rendelni vagy leugrani egy boltba, nem volt más lehetőségük, mint a vadon nyújtotta ételmet felkutatni. Vadászó-gyűjtögető életet éltek, ismerniük kellett az ehető növényeket, és rutinszerűen kellett mozgásban lévő állatokat elejteniük dárdáikkal, íjakkal. Fontos volt a mozgékonyág, ügyesség, képesek voltak akár húsz méterről is nagy erővel és sebességgel le vadászni áldozatukat. Ma is tudunk hasonló életmódot folytató törzsekről. Mielőtt elindultak vadászni, barlangrajzokat készítettek, ezek voltak a legősibb művészeti alkotások, a legelső „művészek” pedig az ősemberek, bár korántsem azért rajzoltak a barlangok falára, hogy feldíszítsék otthonukat, hanem úgy gondolták, hogy ha az állat képmását „megölik”, az elősegíti a valódi állat elejtését a valódi vadászaton.